

LEIRE CANCIO

Elhuyarreko zuzendari nagusia

«Gazteek ez dezatela pentsa AEBetan ikertzen dela nanoteknologia»

2012an egindako hausnarketaren ondoren, aro berria hasi du Elhuyar Fundazioak. Irudi korporatiboa aldatu du, baita barne antolaketa berritu ere. Fundazioak lehendakari eta zuzendari nagusi berriak ere baditu: Jose Mari Pitarke eta Leire Cancio, hurrenez hurren. Zuzendariarekin hitz egin dugu Elhuyar Fundazioaren aldaketez.

| ONINTZA IRURETA AZKUNE |

Argazkiak: Dani Blanco

Herritarrei galdetu al diezue Elhuyar ezagutzen al duten?

Ehun herritarri, euskaldunak eta erdaldunak, inkesta egin genien. Zientziaren arloan zein erakunde ezagutzen zuten galdetu genien, eta gauza bera hizkuntzaren arloan. Ondoren, erakundeen zerrenda ematen genien eta horrela ikusi genuen zenbatek ezagutzen zuen Elhuyar edo Elhuyarren zein produktu ezagutzen zituzten.

Esanguratsua izan zen ondokoa: zerrenda erakutsi gabe zientziaren alorreko erakundeen izenak emateko eskatu eta %80 ez zen gai izan izen bat bera ere emateko, izugarria. Hizkuntzaren arloan erdiak ez ziren gai izan erakunde baten izena emateko. Elhuyarri dagokionez, ikusi genuen hizkuntza kontuetan hiztegiak direla ezagunenak eta zientzia gaietan *Teknopolis* telebista saioa. Jendeak Elhuyarren proiektuak ezagutzen zituen, baina ez zituen Elhuyarrekin lotzen. Hor konturatu ginen Elhuyar indartu behar genuela, denok gara Elhuyar.

Zientziarekin ala hizkuntzarekin, zerekin lotzen zaituztete gehien?

Hiztegiekin. Hiztegiek publiko zabalagoa daukate eta guk herritar arruntei galdetu genien.

“Duela bi urte hausnarketa abiatu genuen, aspaldiko partez talde bezala, batera”.

“Ikusi genuen hizkuntza kontuetan hiztegiak direla ezagunenak eta zientzia gaietan *Teknopolis* telebista saioa. Jendeak Elhuyarren proiektuak ezagutzen zituen, baina ez zituen Elhuyarrekin lotzen”.

Beraz, talde bezala antolatu zarete eta zuen burua ezagutaraztea izan duzue helburu.

Bi gauzak uztartu ziren, Elhuyar markarena batetik, eta elkarrekin lan egin behar genuela bestetik, eta horri oso lotuta dago logo aldaketa. Aterkia irudikatzen du: denok gara Elhuyar, Elhuyar Aholkularitza, Elhuyar Zientzia...

Lau negozio unitate antolatu dituzue. Bata hizkuntza eta teknologia da, bestea berriz, aholkularitza.

Aholkularitza, enpresetan euskara planak lantzen hasi ginen, baina beste alor batzuetan ere hasi gara: berdintasuna eta parte-hartzea. Azken urteetan, nazioartratze prozesuan dauden enpresetan hizkuntza planak lantzen ari gara. Iaz proiektu pilotua egin genuen Tecnalian eta Elayn, eta orain merkatu-ratze fasean gaude.

Hizkuntza kudeaketaz ari zara.

Euskara planak kudeatzen ditugunean bi hizkuntzarekin ari gara, Hegoaldean euskara eta gaztelanirekin. Badugu metodologia bat garatuta, diagnostikoa egiten dugu, gero ekintza plana... Nazioartratzen ari diren enpresek hizkuntza batekin baino gehiagorekin aritu behar dute.

Zientzia da zuen hirugarren negozio unitatea.

Zientzia gizarteratzeko gure proiektuak daude hor: *Teknopolis*, *Norteko Ferrokarrilla* eta *Elhuyar* aldizkaria.

Horiek bide tradizionalak dira, baina aspalditxotik gazteen zientziarekiko bokazioa pizteko proiektuak ditugu. Gazte denak ez dira ikertzaileak izango, baina zientziara eta teknologiarantz hurbildu nahi ditugu.

Elhuyarrek zientzian daukan egitekoa, asko, bitartekari lana da. Hau da, gu ez gara unibertsitatea, ez gara ikerketa zentroa, baina garrantzia ematen diogu hemen egiten dena komunikatzeari. Adibidez, gazteen bokazioa pizteko, guretzako inportantea da haiek ondoko ikerketa zentrorantz eramatea, ikertzaileari aur-

adibidez matematika aplikatua ikertzeko zentroa, klimaren aldaketa ikertzekoa... Horiek denak duela hamar urtetik hona sortutakoak dira.

Gazteak ez dituzu zientziatik hain urrun sumatzen.

Oraindik landu egin behar da. Ikasketak erabaki behar dituztenean ikertzaile izatearen bidea ez dago aurrenetarikoetan. Bokazio oso argiak dituztenak beti egongo dira, baina ez dago zabaldua. Eta kontua ez da hezkuntza sistema bakarrik, komunikabideetan ere landu behar da.

Ikertzaileak eta zientzialariak oso gutxi ateratzen dira.

Badira gauza bitxiak, ordea. Gazteen pertzepzio-arena egin genuenean, konTURATU ginen gazteek ez dutela zientzialaria topikoz bete irudikatzen, batarekin eta Einstein bezala ilea kardatuta. Gainera, haiek uste dute zientzialariek taldean

egiten dutela lan. Teknoskopia proiektuaren bidez gazteek ikerketa lanak aurkezten dituzte eta hiru talde irabazlek egonaldia egiten dute Tecnalian. Hori da gehien baloratzen dutena, ikertzailearekin egoteko aukera dute, eta gainera, askotan ikertzailea gaztea da.

Laugarren negozio unitatea, komunikazioa da.

Zientzia eta teknologiaz informatu nahi duten erakundeak eskaintzen dizkiegu zerbitzuak. Eremu horretan

“CICnanoGUNE, CICbiomaGUNE, matematika aplikatua ikertzeko zentroa, klimaren aldaketa ikertzekoa... Horiek denak duela hamar urtetik hona sortutakoak dira”

pegia jartzea. Gazteek ez dezatela pentsa Amerikako Estatu Batuetan ikertzen dela nanoteknologia, baizik eta hemen, Donostian. Proiektu horietan ikerketa zentroak inplikatu daude, gure bidaide Tecnalia da.

Hemen badago zer erakutsi gazteei?

Eusko Jaurlaritzak sustatutako CICak [ikerketa zentro kooperatibok] daude; CICnanoGUNE, CICbiomaGUNE... Sei-zazpi bat dira. BERCak [ikerketa zentro oinarrikoak eta bikaintasunezkoak] daude,

Barne antolaketa

Elhuyar diferente antolatu duzue.

Elhuyar hiru enpresak osatzen dute: Fundazioak, Elekak eta Aholkularitzak. Bakoitzak bere zuzendaritza eta barne zerbitzuak (ekonomia eta finantzak, mantentze informatikoa, komunikazio saila...) zituen. Barruan talde bezala antolatu gara orain. Adibidez, barne zerbitzuak talde osoarenak dira.

Hiru enpresek jarraitzen dute, ordea.

Egitura juridikoa mantentzen da. Baina orain zuzendaritza bakarra dago, lehen hiru ziren. Egin dugun hausnarketa prozesuan negozio unitateak definitu ditugu, enpresak alde batera utzita. Hizkuntza eta teknologia izeneko negozio unitatean adibidez, Elhuyar Fundazioko eta Elekako jendea dago. Enpresa desberdinetakoak izan arren, sail berean ari dira lanean elkarrekin. Etorkizunera begira egokiena den antolamendua egin dugu.

Zergatik egin duzue antolaketa aldaketa?

Hamar urtean Elhuyar Fundazioak, Aholkularitzak eta Elekak, bakoitzak bere bidea egin du.

Duela bi urte hausnarketa abiatu genuen, aspaldiko partez talde bezala, batera. Ikusten genuen eskaintzen genituen hainbat zerbitzu osagarriak zirela, elkarrekin gauza gehiago eskaintzeko moduan ginela. Aparteko enpresetan egonda, zailagoa gertatzen zitzaigun, eta arlo batzuetan batera egotea ezinbestekoa zen, edo hobe behintzat.

Beren kabuz ez dira lotura horiek gauzatu.

Espontaneoki horrelakoak gertatzea ez da hain erraza. Barruan ez genituen gune konpartituak, gauza batzuetan aritzen ginen elkarrekin lanean, baina ez zen naturala.

Antolaketa aldatzeko arrazoi gehiago ba al dira?

Hausnarketa prozesuarekin batera Elhuyar markaren azterketa egin genuen. Elhuyar zeinek ezagutzen zuen eta zeinek ez jakin nahi genuen. Jendearen ezagutza txikia zen. Elhuyarren bereizgarri bat da gauza desberdin asko egitea. Egia da, gure bi zutabeak, hizkuntzarena eta zientziarena, ez daude naturalki lotuta. Beraz, pertzibitzeko ere, ez dira horren errazak.

daukagun esperientzia eskaintzen dugu. Beti uztartu izan ditugu gizar-teari begira egindako proiektuak eta zerbitzuak. Azkenean, zerbitzu salmentak sostengatzen du neurri batean Elhuyar proiektua. Aurrekontu osoaren %60 da zerbitzuena.

Europako diru-laguntza deialdiei esker hainbat proiektu garatu duzue. Hor egotea inportantea da. Zientziaren dibulgazioa euskaraz eta hemen egiten dugula argi daukagu, baina askotan protagonismoa euskarak hartzen du eta ez da ikusten zientzia dibulgazioko proiektua dela. Europar proiektua da balora-

tzen dena, zer ekarpen egiten duzun, euskaraz, gaztelaniaz ala errusieraz izan. Gezurra dirudi, baina Europar aritzeak hemen balioa ematen digu.

“Europar proiektua da baloratzen dena, zer ekarpen egiten duzun, euskaraz, gaztelaniaz ala errusieraz izan”

40 urteko ibilbidea du Elhuyarrek. Hasierako helburua aldatu al da? Elhuyar zientziari oso lotuta sortu

zen, baina gaur egungo Elhuyar eta ordukoa oso desberdinak dira. Taldeko hausnarketan xedea definitu dugu eta hiru zutabe zehaztu. Gure ardatza euskara da, euskara esparru berrietara zabaltzea. Bestalde, gure bereizgarri izaten segitzen dute zientziak eta teknologiak. Eta hirugarrenik, eskal gizar-tearentzako egiten dugu lan, zientziari lotutako balioak dituen gizar-tearentzako; jakin-mina duenarentzako, kritikoa denarentzako. ■

- Abentura kirolak
- Ezkonurreko agurrak
- Familiarteko jarduerak
- Abentura bidaiak
- Material tekniko alokairuak
- Eta askoz gehiago...

San Juan 18, Albeniz-Asparrena (Araba) - Tel. 635 748 948 - 635 748 947
www.inguruabentura.com - info@inguruabentura.com

